

Hlăm ao hgăm

Si ih ngă tơ ih māo ao hgăm? Bi ho\ng djăp pô mnuih, ku\p dăp jing sa klei hlăp jăk êdi [ia\dah jăk h^n tơ dah māo sa blah ao hgăm. {ia\dah māo mōh dleh pô mkra ao hgăm? Amāo dah di gō\māo mă hlăm klei yăl dliê mne#] knhāo m^n [uh leh anăn mgut m^n? Arnav leh anăn Tanisha nao ti anôk dlăng hră tui duah klei săng. Kăp ktuê dlăng kơ di gō\- di gō\amāo [uh drei ôh, drei amāo thâo [uh ôh anôk [uôn sang di gō\.

Hlăm ao hgăm

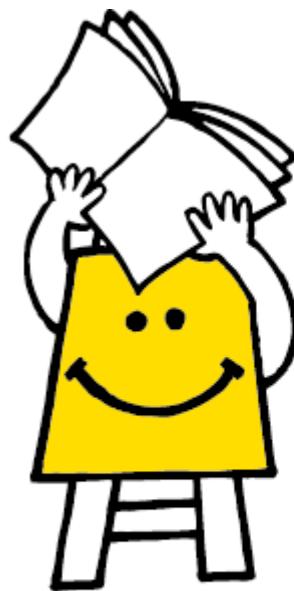
Pô] ih: Varsha Joshi

Pô ngă rup: Radhika Tipnis

Pô mblang: H'Loanh Niê - H'Mi} il

Hdruôm hră mblang māo klei đru mɔ\ng UNICEF Wiêt Nam leh anăñ

Knɔ\ng brua\ khua ho\k Mtô mjua\t Wiêt Nam

**PRATHAM
BOOKS**

A Book in Every Child's Hand

Arna leh anän Tanisha khăp hlăp ku\p dăp. Grăp adiê mmăt, dua ayo\ng adei leh anän ho\ng mb^t [^ng găp hlăp klei ku\p dăp.

Mâo sa hruê, Arnav la] ho\ng Tanisha:

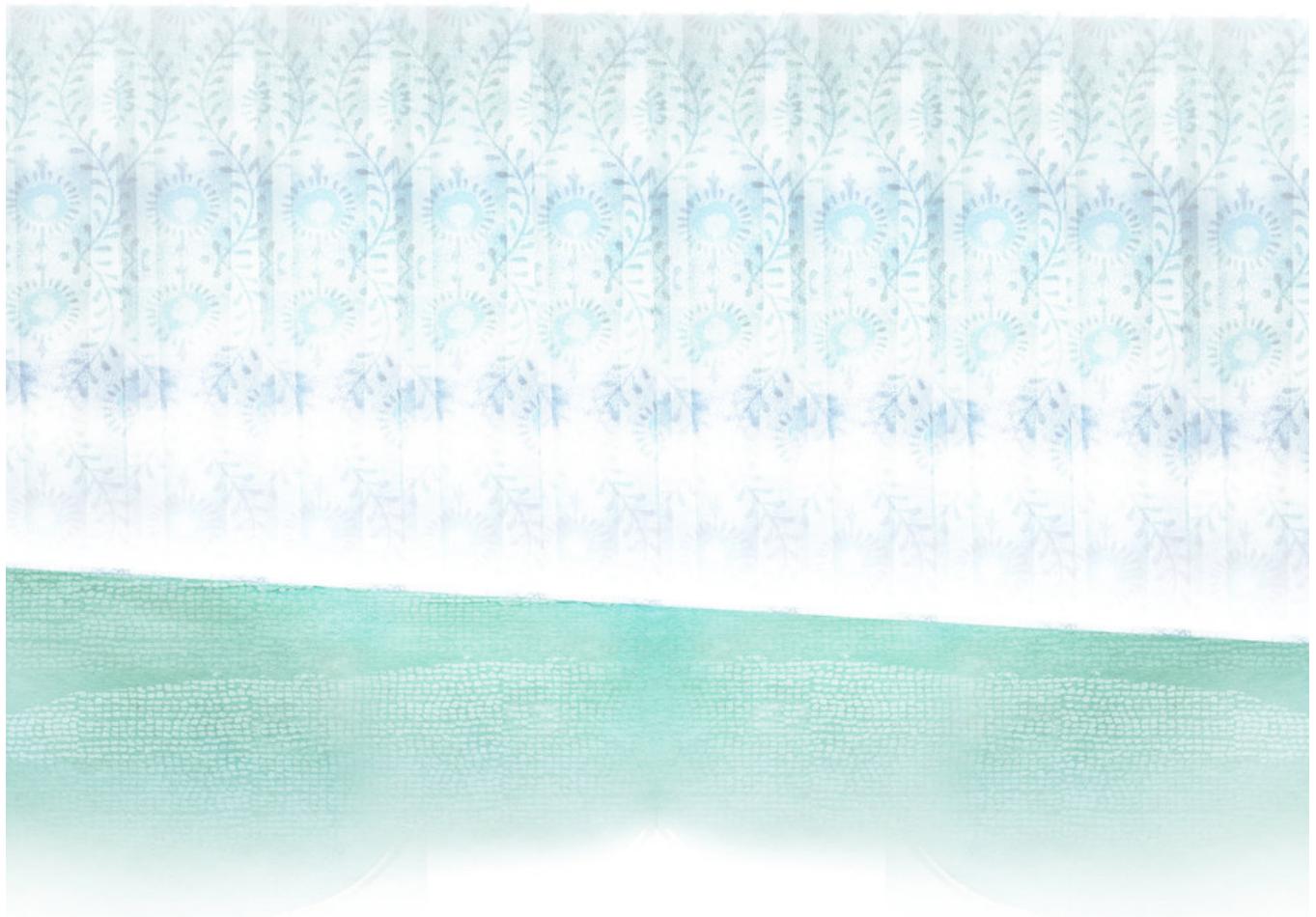
- Klei hlăp ku\p dăp m'ak êdi yoh tơ dah drei lu\] mliêt leh anän amâo mâo pô [uh drei!

Leh anän dua ayo\ng adei nao êmuh am^ ama mâo mõ\sa blah ao hgăm snän.

Ama tlao leh ană̄n la]:

- Hmūmsēsi klei mne#] knhâ̄o m^̄n [uh heh!
Am^̄ mkra mnal [ă̄ng bhă̄ leh ană̄n hrüh buk kơ di gōleh ană̄n thâ̄o lu
mta mnal, s^̄t nik am^̄ thâ̄o ană̄n dua ayōng adei nao êmūh am^̄.
Am^̄ la]:
- Am^̄ m^̄n phung knhâ̄o knhă̄k dô̄k ksiêm duah mta mnal]iă̄ng kơ
mnuih h'ô hgă̄m.

- {iôh, am^ m^n sa blah ao hgäm s^t lah? - Tanisha êmuh am^.
Snän yøh dua]ô hðeh nao ti anôk dläng hrä]iäng tui duah thia\m kø
du\m mta mnal mrâo anei.

Arnav leh ană̄n Tanisha dai dlă̄ng anôk dum hră̄]iă̄ng tui duah klei h[uê ênūk mâo lu mta mnal. Dua ayo\ng adei duah [uh mta mrai sui thu\ng mjing mnal. Mnal anei ară̄ng ngă̄ mo\ng sa mta ana ar^ng. Côt-tông āt jing sa mta mnal hđă̄p. Mse\si mnal ar^ng, mta mnal anei mâo mo\ng ana. Dua ayo\ng adei ma` bhiôo hra\ anôk dlă̄ng hră̄ leh ană̄n w^t kơ sang.

Ana kpaih
Ana ar[^]ng

Dôk ti sang, Arnav dläng]hum ao pô leh anän êmuh:

- O am^,]hum käl so\ng anak kpal leh anän ao sô mi anak êpih.
{ia\dah jih dua amâo djo\nga\mø\ng kpaih ôh he\?

Am^ w^t la]:

- Klei êmuh anän j k, Arnav. Boh kpal m ng sa mta mnal kyua m ng
mrai s'a^.
- Leh anän hdr  m`am mrai. - Ama lo\do\ng blu\.

- Mâo mɔ\mrai ho\ng ana mkăń? - Tanisha êmuh.
  - Lo\mâo ana đung, kram, ar^ng anak ah! - Am^ w^t la].
- Arnav lo\la]:
- Mâo wăt mrai ngă ho\ng hlô mnɔ\ng. Mse\si mrai eh hlua\t leh anăń mrai sa\mɔ\ng bia\p, djo\mɔ\am^?

Tanisha êmuh am^:

- O am^, anak thâo am^ dôk [ar m'iêng ngă ho\ng mnal stă̄n leh ană̄n ao sơ mi ama ngă ho\ng mnal ar^ng leh ană̄n]hiă̄m angu\m ko\kâo ngă ho\ng mrai sa\. {ia\dah m'iêng kâo ho\ng ngă?
- Ană̄n jing polyester sa mta mrai mnuih nga\ ma\. Ană̄n jing amâo djo\mrai nga\ho\ng ana ôh amâo dah ho\ng hlô ôh [ia\dah dui ngă mjing hlă̄m anôk thí nghiệm. - Am^ la].

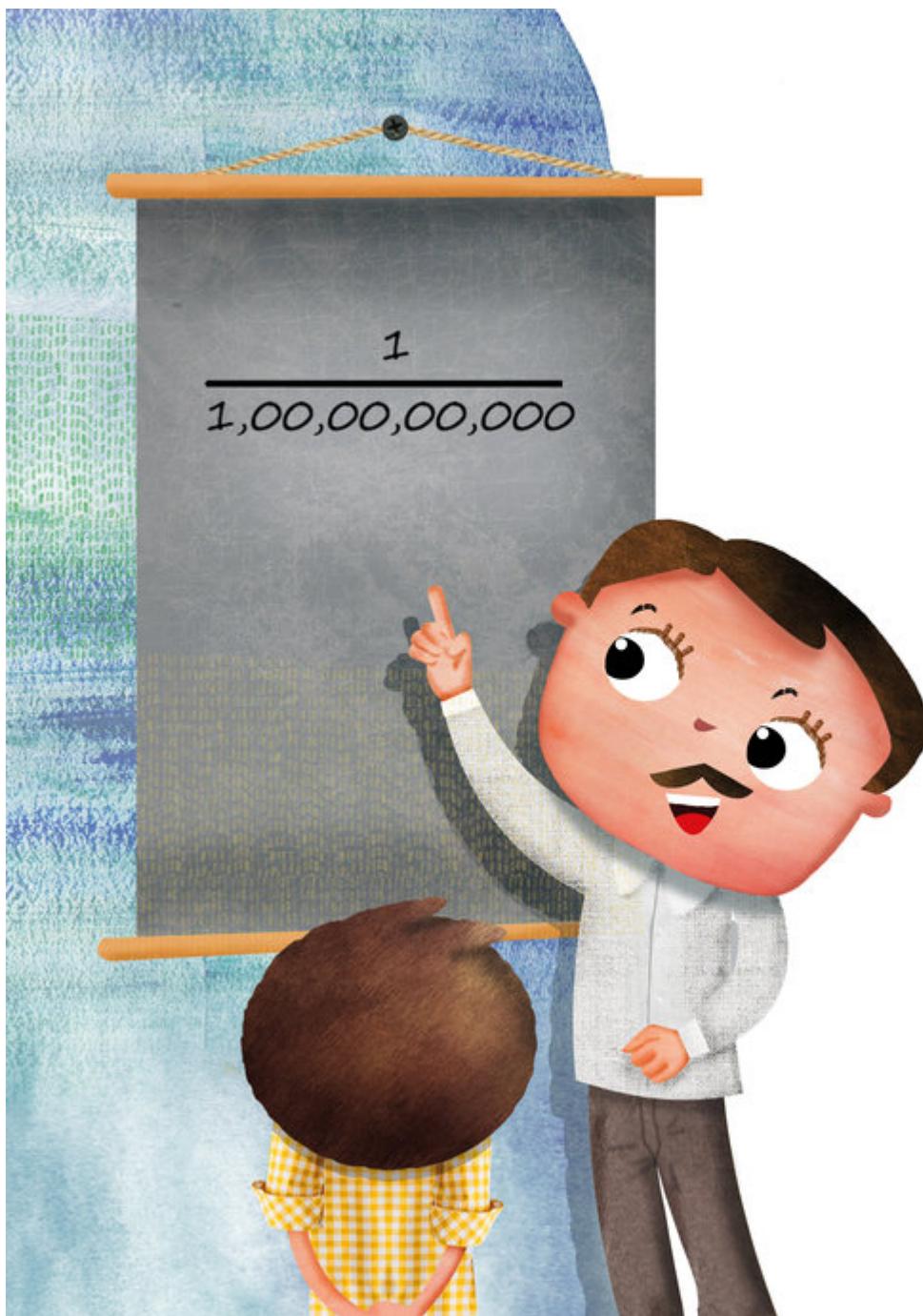
Dua ayo\ng adei hɔ\k kdo\k thāo klă mnal dui ngă mɔ\ng anôk thí nghiệm. Di gɔ\mphu\ń dlăng djăp kdre#] hlăm hră kơ mrai mnuih mkra mă. Di gɔ\thāo māo đa mrai thāo ksua\. Mse\ho\ng Spander,]hum mjua\t ktang ēt ngă ho\ng mrai anăń mơ. Di gɔ\dlăng hdră phung knhāo knhăk đ^ kyar mrai jăk rɔ\ng. Di gɔ\dui kơ hlɔr, pui leh anăń hóa chất.

- Māo mơ mta mrai mrâo dui māo mhro\chăń; di gɔ\māo klei tu\duń kơ phung pô lih leh anăń kahan. Māo mơ đa pui amāo dui [ɔ\ng; Anei jing mnal kơ phung kăp truh pui [ɔ\ng. - Tanisha dlăng ktang.

Mmông ană̄n mōh, am^ la]:

- Tanisha, dlă̄ng kō am^ duah [uh hlă̄m hdruōm hră̄ anak ba w^t. Ană̄n jing sa hdruōm hră̄]ih kō mrai ngă̄ hōng klei knhâo. Am^ dlă̄ng ktang sa mta klei jă̄k mrai nano ngă̄ mō̄ng cac-bon leh ană̄n dui la] mrai knhâo. Leh ană̄n đơ aruałt mrai knhâo dui thâo hnō̄ng adiê, hlō̄r mđiał.

Mrai nano... ya ngă iêu he\`u snăń? - Arnav êmuh.

- Mrai nano jing sa mta mrai êpih. Tơ mbha sa met kơ sa êklai, anak amra môa sa nano met. Đơ mrai nano môa boh dlông kno\ng môa mă dua tlâo nanomet. - Ama la].

$1\text{met}/1.000.000.000 = 1\text{ nanomet}$

Êjai mmông dlăng hră Arnav leh anăñ Tanisha dlăng hră, dua ayo\ng adei [uh mnal ngă mo\ng mrai knhâo duri la] mno\ng knhâo amâo dah mnal điện tử. Mnal anei duri yua hlăm]u\t h'ô mdrao mgu\ñ. Đơ mno\ng yua anăñ môo mno\ng mnga] điêt hlăm mnal, duri thâo kral ênai bi êwa, tiê boh leh anăñ boh hlör asei mlei muih rua\duam. Mnuih rua\ăt duri dôk hlăm sang [ia\dah ăt duri ba mthâo kơ aê êa drao.

- Anei hin lo\w^t kɔ̄ klei di ih êmuh tal êlâo- dui mɔ̄ngă ao hgăm ? - Am^ la].

Am^ mrâo dlăng klei]ih hlăm [ao\ti hdruôm tạp chí khoa học, hlăm anăñ la] mblang đơ phung knhâo knhăk hlăm sang hră gül pro\ng mkra mjing leh sa blah ao gue#]]iăng kɔ̄ pô h'ô tlaih thâo [uh mnuih. Mnal ngă ho\ng mrai mâm pɔ̄k 80nanomet.

Am^ ktrâo hlăm rup bi hmô leh anăñ lo\blu\đo\ng:

- Drei thâo [uh djăp mta mno\ng - si tô hmô, dua boh ală k^ng hrah amâo dah jhung ju\ - kyua dah gɔ̄mnga] mtrang sa kdre#] pui mnga]

---

mtrang hlăm anăn. {ia\dah ao gue#] anei amâo māo pui mnga] ôh. Hrô
ti anăn, mnal [u\ pui mnga] [ia\ ]iăng kơ mnga] mtrang ju\m dar. Kyua
anăn, anak amâo thâo [uh ao gue#] ôh amâo dah hlei pô h'ô `u.

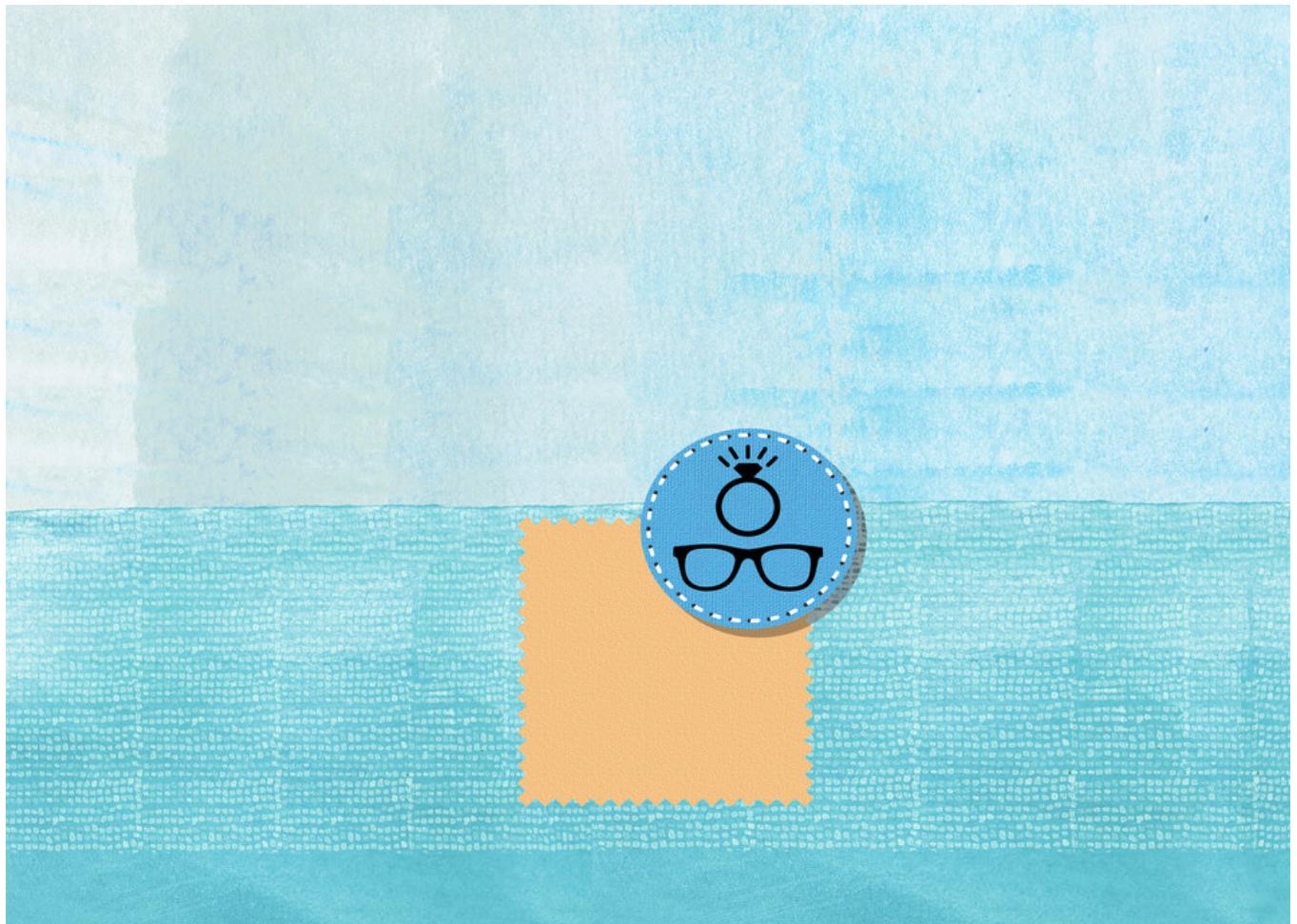
- Anak dui moh he\blei ao sô mi ngă ho\ng mnø\ng anän. - Arnarv ho\k m'ak êmuh.
}iäng tlao êdi yoh tø dah [uh [o# mta di go\kno\ng [uh mă ko\leh anän jø\ng Arnav nao đu] [ia\dah amâo [uh ôh asei mlei go\].
- Du\m klei]ih mdah drei thâo đø phung khnâo khnâk leh anän pô mra mjing dôk ngă klei]iäng ngă anei. Đø mta mnal anän aräng ngă leh mâm dua tlâo]ar. {ia\dah di go\ät ka mâm ti anei ôh anak ah! - Am^ la].

- Tơ dah hlăp klei ku\p dăp h'ô ao hgăm snă̄n yoh m'ak êdi... - Tanisha la].
- Mnuih pro\ng dui yua mō\mnal knhâo anei hlăm brua\yuôm bhă̄n?

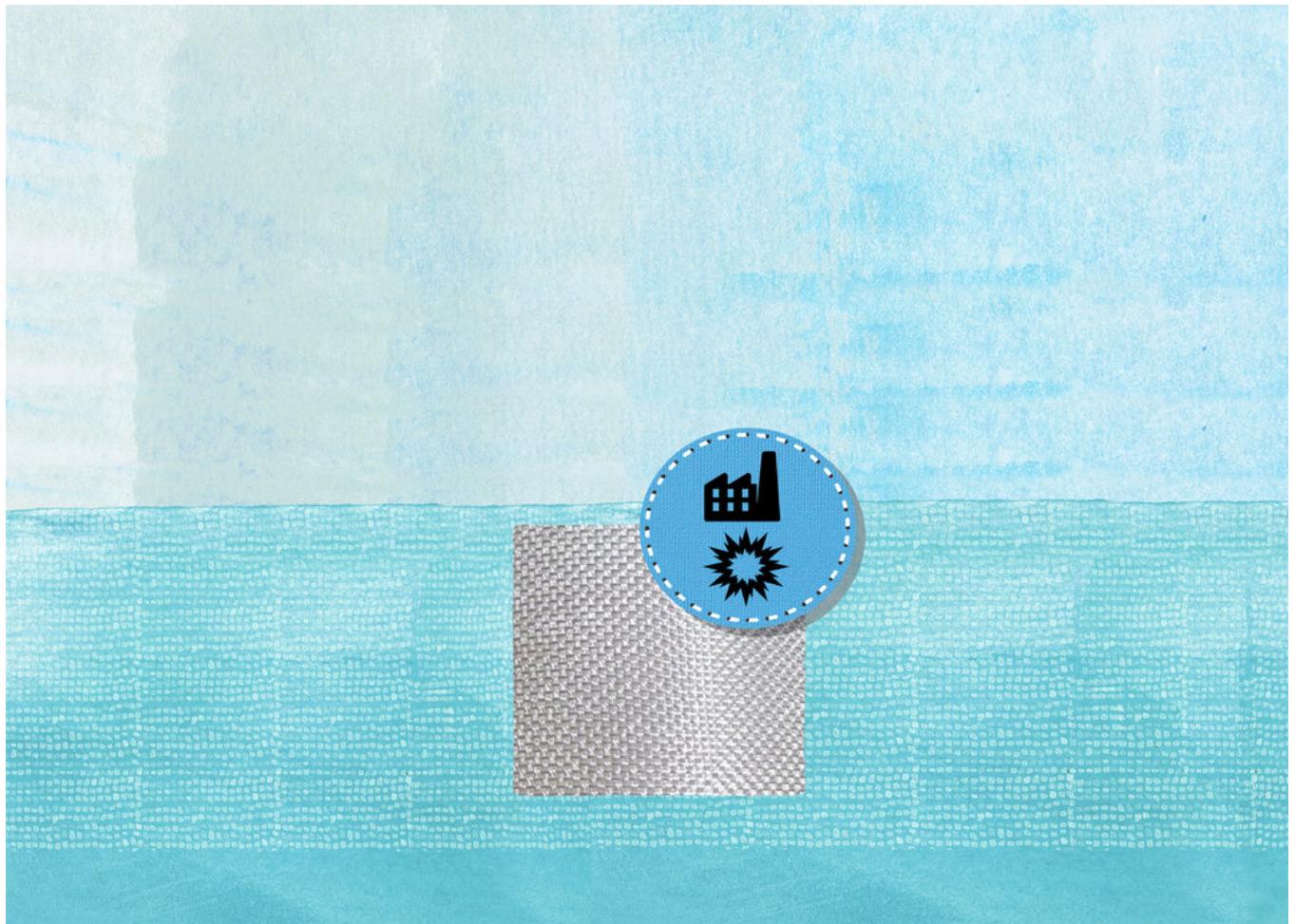

- Ö, phung l^üng kahan dui h'ô ao anei tø bi mlah ho\ng phung roh. - Ama la].
- Leh anän anak hläp ku\p dăp ho\ng găp, anak dui yua `u mu\t hläm ao hgäm. Êkei đít la]. Nao kơ sang hră, Arnav leh anän Tanisha yäl dliê kơ [^ng găp hmu\kơ đơ mta mnal knhâo.
- Kâo mâu klei la] snei. Kyua nai Kelkar ät ka nao kơ adu\, ya ngă drei amâo nao ti anök thí nghiệm leh anän ngă dua tlâo klei thí nghiệm j k j^ün. Tanisha la] kp  mnga].
- Guôn êjai! - Arnav dje\mha]. - Ya klei sr ng truh tø dah nai dăp hläm ao hgäm k p]i ng dl ng klei đ^ük mne#` drei?

Klei Jih kơ mnal knhâo

Dua tlâo mta mrai knhâo dui ba yua ngă mnal kăp sui ală k[^]ng trua\,
ală king leh anăn mnø\ng]u\t băk.

{hum ao ngă mō\ng mrai dui kdō\ng kơ hlōr dui ba yua kơ phung ngă
bruā\hlăm sang ma^ mkra mjing boh mtuh.

Mâo đା mrai huo#ng leh anän mâo êa mngui hläm lam anän. Aräng pioh yua ngă buk leh anän hrüh anal ko\.

Si găp ngă tơ dah māo sa blah ao hgăm? Kăp dlăng Arnav leh anăñ Tanisha si amra ngă ho\?

1. Tơ dah māo mnuih b^r giêt ksu, mu\t hlăm ao hgăm, du` giêt leh anăñ nao ti anăp pô anăñ. Lōng bi m^n lăng klei hu^ pô anăñ [uh giêt thāo nao ti anăp pô!]
2. Tơ dah [uh ală k^ng nai mtô ti dlōng jhung? Găm he\ho\ng ao gue#]. Nai amāo lo\thāo [uh ôh ală k^ng pô.]
3. Hmu\ênaí mmōng kbia\um - TENG-TENG-TENG!

Under the Invisibility Cloak (English)

What would you do if you had an invisibility cloak? For one, playing hide-and-seek would be great fun. But is anyone making invisibility cloaks? Or do they exist only in science fiction and fantasy stories? Arnav and Tanisha head to the library to find out. Let's follow them quietly – they can't see us, we are invisible in their world.

This is a Level 4 book for children who can read fluently and with confidence.